

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної

роботи к.х.н., доц.

Павло Соломонович Соломонович А.В.

2019

р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Бізнес-планування в готельно-ресторанному господарстві

рівень вищої освіти
галузь знань
напрямок підготовки
освітня програма
вид дисципліни

перший (бакалаврський)
24 «Сфера обслуговування»
241 «Готельно-ресторанна справа»
«Готельно-ресторанна справа»
обов'язкова

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2019 / 2021 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

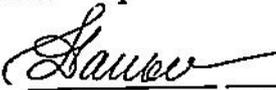
“ 27” серпня 2019 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Гуслев А. П., к.е.н., доцент кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи.

Протокол № 1 від “27” серпня 2019 року

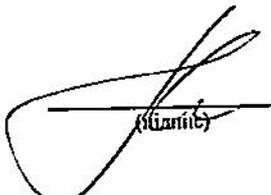
В.о. завідувача кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи.

 Данько Н.І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол № 1 від “27” серпня 2019 року

Голова методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

 Григорова-Беренда Л.І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Бізнес-планування в готельно-ресторанному господарстві” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за напрямом підготовки 241 – «Готельно-ресторанна справа».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання дисципліни «Бізнес-планування в готельно-ресторанному господарстві» є формування у майбутніх спеціалістів системи спеціальних знань і практичних навичок щодо написання бізнес-плану, вмінню критично підходити до збору необхідної аналітичної інформації для прийняття рішень у бізнесі, отримання практичних навичок у питаннях підготовки аналітичних даних, оцінки рівня конкурентоздатності підприємства на ринку товарів та послуг, вирішення питань забезпечення підприємства основними видами ресурсів, планування основних показників результатів господарсько-виробничої діяльності підприємства з урахуванням чинників зовнішнього та внутрішнього середовища його функціонування. Особлива увага приділяється освоєнню навичок залучення коштів для реалізації власного проекту як через інвестиційні інструменти, так і на кредитних ринках.

1.2 Основними завданнями вивчення дисципліни є теоретична і практична підготовка студентів факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу напряму підготовки “Готельно-ресторанна справа” з наступних питань:

- визначення понять “стратегія”, “планування”, “прогнозування”, “бізнес-планування”, інші;
- окреслення цільових точок розвитку та функціонування підприємства;
- формування навичок складання бізнес-плану за структурою;
- вміння визначити необхідних КРІ функціонування підприємства та на їх основі побудувати тактику роботи підприємства;
- всебічний та різносторонній аналіз галузі, ринку та місця підприємства на ньому
- виявлення ризиків та вироблення стратегії реагування на відповідні виклики
- спроможність обрахувати фінансові показники діяльності підприємства;
- практичний навик формування маркетингового, технологічного, операційного та плану з кадрового забезпечення.

1.3. Кількість кредитів - 4

1.4. Загальна кількість годин - 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-
Семестр	
8-й	-
Лекції	
22 год.	-
Практичні, семінарські заняття	
22 год.	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
76 год.	-
в т.ч. індивідуальні завдання (контрольна робота)	
20 год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

знати:

- теоретичні основи складання бізнес-плану, аналізу ринку в цілому та конкретного місця на ньому будь-якого підприємства;
- ефективні стратегії розвитку підприємства, критичного підходу до оцінки ризиків та управлінню ними;
- основи інвестиційного бізнесу, правильної презентації свого бізнесу та виборці пулу потенціальних інвесторів;
- основи з прийняття управлінських рішень та відповідальності, делегуванню повноважень.

вміти:

- аналізувати та розраховувати основні економічні показники ефективної діяльності підприємств (KPI);
- правильно обрати та вибудувати організаційну структуру підприємств;
- розробляти маркетингову стратегію та стратегії роботи з кадрами;
- обрати найбільш ефективну правову форму для підприємства.
- вирішувати розрахункові завдання по оподаткуванню та іншим фінансовим показникам.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Планування, як основа побудови та функціонування бізнесу.

Тема 1. Необхідність та важливість планування та прогнозування.

Тема 2. Зміст та основні принципи, методи та види планування діяльності підприємств.

Тема 3. Стратегічне, тактичне та оперативне планування діяльності підприємств в ГРГ.

Розділ 2. Бізнес-планування в діяльності підприємств.

Тема 4. Бізнес-план: необхідність, правила складання, розділи (загальна схема складання бізнес-плану).

Тема 5. Організаційно-правові форми підприємств та процедура “Due diligence”.

Тема 6. Попередній аналіз досягнення мети бізнес-плану.

Тема 7. Початок роботи над бізнес-планом. Ефективний бізнес-план.

Розділ 3. Складові бізнес-плану.

Тема 8. Резюме.

Тема 9. Опис компанії.

Тема 10. Аналіз галузі та тенденцій її розвитку.

Тема 11. Цільовий ринок.

Тема 12. Конкуренція.

Тема 13. Стратегічна позиція і оцінка ризиків.

Тема 14. Маркетинговий план та стратегія продаж.

Тема 15. Операційна діяльність.

Тема 16. Технологічний план.

Тема 17. Організаційний план.

Тема 18. Соціальна та екологічна відповідальність.

Тема 19. Розвиток, основні віхи та умови виходу з бізнесу.

Тема 20. Фінанси.

Тема 21. Додатки до бізнес-плану.

Розділ 4. Використання бізнес-плану.

Тема 22. Підготовка, оформлення, презентація та відправлення бізнес-плану.

Тема 23. Пошук та залучення інвесторів та інвестицій.

Тема 24. Скорочення часу для складання бізнес-планів.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Планування, як основа побудови та функціонування бізнесу.												
Разом за розділом 1	24	6	4			14						
Розділ 2. Бізнес-планування в діяльності підприємств.												
Разом за розділом 2	24	6	4			14						
Розділ 3. Складові бізнес-плану.												
Разом за розділом 3	32	8	8			16						
Розділ 4. Використання бізнес-плану.												
Разом за розділом 4	20	2	6			12						
В т.ч. КР	20				20							
Усього годин	120	22	22		20	56						

4. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розробка концепції бізнесу. Встановлення та перевірка цілей підприємства на відповідність цінностям. Робота в команді або індивідуально. Вибір бреду та філософії (місії) бізнесу.	2
2	Мій бізнес (Моя фірма). Розробити та презентувати проект власного бізнесу на основі якого буде проходити навчання протягом семестру та за якою буде розроблений бізнес план. Обрати організаційно правову форму підприємства. Обрати систему оподаткування підприємства. Як вірно входити в бізнес і як готувати процедуру виходу з бізнесу? Процедура створення, реєстрації, ліквідації та банкрутства підприємства. Особливості банкрутств підприємств.	4
3	Розробка організаційного плану. Визначення кадрової політики та потенціалу. Розробка та важливість організаційної структури.	2
4	Вирішення задач та розрахунків необхідних показників, що використовуються при складанні бізнес-планів (показники ефективності використання кадрів, основних та оборотних коштів, інше).	2
5	Доповідь студентами на тему: "Стратегія відкриття та розвитку власного підприємства". Встановити основні точки та розвитку бізнесу (KPI).	2
6	Визначення основних напрямів маркетингової, операційної та фінансової діяльності.	2
7	Розробка та складання бізнес-плану. Обговорення складу бізнес-планів студентів та повноти складання бізнес плану.	2
8	Вирішення задач та розрахунків необхідних показників, що використовуються при складанні бізнес-планів (рентабельність, крапка беззбитковості, собівартість продукції, прибуток).	2
2	Презентація бізнес-плану власного підприємства	4
	Разом	22

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	<p>Ознайомлення та вивчення основних термінів що пов'язані з підприємництвом, економікою та плануванням і прогнозуванням.</p> <p>Правила створення успішних підприємств та бізнес-планів.</p> <p>1. Бизнес-план на 100%: Стратегия и тактика эффективного бизнеса/Ронда Абрамс; пер. с англ. – 4-е издание – М.: Альбина Паблшер, 2018. – 486 с.</p>	10
2	<p>Ознайомитись з літературою та інформаційними джерелами щодо правил реєстрацій підприємств, організаційно-правових форм та видів підприємств, організація роботи з персоналом, структуру підприємства, інше. Визначити основні параметри діяльності майбутнього підприємства (статутний капітал, партнерство, трудові відносини, модель керування, інше)</p> <p>1. Гетьман О. О., Шаповал В. М. Економіка підприємства: Навч. посіб. — 2-ге видання. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 488 с.</p>	8
3	<p>Прочитати та законспектувати літературу по економіці та фінансам підприємств. Основи кредитування та інвестування. Інноваційна діяльність на підприємствах. Специфіка роботи із фінансами у готельно-ресторанній справі. Оподаткування підприємств готельно-ресторанної галузі.</p> <p>1. Економіка і фінанси підприємства: Підручник / Н.М. Суліма, Л.М. Степасюк, О.В. Величко. – К.: «ЦП «КОМПРИНТ»», 2015. – 466 с.</p> <p>2. Гетьман О. О., Шаповал В. М. Економіка підприємства: Навч. посіб. — 2-ге видання. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 488 с.</p> <p>3. Мальська М. П., Бордун О. Ю . Організація та планування діяльності туристичних підприємств: теорія та практика. Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 248 с.</p>	8
4	<p>Ознайомитись із сучасною економічною літературою щодо критичного мислення та прийняття рішень у бізнесі, аналізу та реакції на ситуацію на ринках, оброблені статистичних даних, проведення соціологічних досліджень)</p>	8

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Думай медленно... решай быстро / Даниэль Канеман: АСТ; М; 2014. – 648 с. 2. Принципы. Жизнь и работа. / Рэй Далио; пер. с англ. [Юлии Константиновой] – М.: Манн, Иванов, Фербер, 2018, - 608 с. 3. Nudge. Архитектура выбора. Как улучшить наши решения о здоровье, благосостоянии и счастье / Ричард Таллер, Каас Санстейн ; пер. с англ. Е. Петровой; [науч. ред. С. Щербаков], - М.: Манн, Иванов, Фербер, 2017, - 240 с, 	
5	<p>Прочитати літературу по складанню бізнес-планів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Руководство Ernst&Young по составлению бизнес-планов / Брайен Форд, Джейн Бронстайн, Патрик Пруэтт; Пер. с англ. – 5-е изд. – М.: Альпина Паблишер, 2018. – 258 с. 	8
6	Ознайомитись із джерелами отримання статистичних даних у готельно-ресторанній справі. Скласти перелік вітчизняних та іноземних джерел та систематизувати їх.	4
7	<p>Ознайомитись із літературою, законами та іншими інформаційними джерелами щодо фінансів підприємства (фінансові ресурси, прибуток/збиток, дохід/витрати, фінансовий стан підприємства)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економіка і фінанси підприємства: Підручник / Н.М. Суліма, Л.М. Степасюк, О.В. Величко. – К.: «ЦП «КОМПРИНТ»», 2015. – 466 с. 2. Економіка підприємства: навчальний посібник / Л.О. Болтянська, Л.О. Андреева, О.І. Лисак. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 668 с. 	6
8	<p>Ознайомитись і законспектувати літературу та інформаційні джерела про інвестиції та кредитування підприємств</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Руководство Ernst&Young по составлению бизнес-планов / Брайен Форд, Джейн Бронстайн, Патрик Пруэтт; Пер. с англ. – 5-е изд. – М.: Альпина Паблишер, 2018. – 258 с. 	4
9	В т.ч. написання контрольної роботи у вигляді бізнес-плану власного підприємства.	20
	Разом	76

6. Індивідуальні завдання (контрольна робота)

У якості написання контрольної роботи студенти розробляють проект власного бізнесу у вигляді бізнес-плану підприємства.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання студента є видом поза аудиторної самостійної роботи студента навчально-дослідницького характеру, яке виконується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу і завершується разом із складанням підсумкового іспиту із даної навчальної дисципліни. Метою такого виду роботи виступає самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Контрольна робота — вид самостійної навчально-наукової роботи з елементами дослідження, що виконується студентами протягом семестру з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних за час навчання та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Студент самостійно обирає підприємство та напрям його діяльності для складання бізнес-плану. Обране підприємство повинно бути пов'язане з готельно-ресторанною галуззю або галуззю "гостинності" напряму або опосередковано. Таким чином забезпечується наступність науково-дослідницької діяльності студентів від курсу до курсу, послідовність засобів і форм її проведення відповідно до логіки навчального процесу.

Кожен з студентів обирає індивідуальне завдання та затверджує його у викладача, що сприяє:

- поглибленому вивченню теоретичного матеріалу;
- формуванню вмінь використання методів аналізу та оцінки факторів, що впливають на роботу підприємства;
- залученню студентів до самостійної роботи з науковою літературою конкретного спрямування та розвитку навиків глибокого вивчення, узагальнення та систематизації підбраного матеріалу;
- залученню студентів до опанування практичних навичок збору та оброблення інформації;
- отриманню навиків аналітичної діяльності та прийняття рішень;
- розвитку здібностей до формулювання авторських висновків та пропозицій на основі проведеного дослідження.

Контрольна робота виконується студентом самостійно і здається у встановлений кафедрою термін.

Передумовами виконання індивідуального завдання слугують:

- систематичне відвідування лекцій;
- активна участь в роботі на семінарських заняттях;
- творча ініціатива;
- відповідальність та організованість студента.

Під час вибору підприємства слід користуватися наступними рекомендаціями:

- підприємство має бути актуальним та реальним до впровадження в життя;
 - мати практичне значення;
 - міститися в рамках наукових інтересів дисциплін що викладаються за спеціальністю “Готельно-ресторанна справа”;
 - викликати особисту творчу зацікавленість студента.
- Оформлення бізнес-плану та презентації відбувається за власним баченням студента що дозволить йому отримати конкурентні переваги в процесі залучення інвестицій.

Контрольна робота повинна містити наступні обов’язкові складові:

- Титульний лист (Додаток А);
- Зміст (Додаток Б);
- Резюме (кратка характеристика бізнес-плану);
- Основна частина (опис компанії, маркетинговий план, операційна діяльність, організаційний план, фінанси, інше);
- Список використаних джерел збору інформації;
- Додатки (при необхідності).

У *резюме (1-2 сторінки)*, як правило, послідовно обґрунтовують актуальність обраної напрями чи конкретного підприємства, мету і зміст поставлених завдань перед підприємством, описуються джерела та методи отримання інформації. Викладаються основні показники діяльності підприємства. Формується пропозиція та потреби до інвесторів.

В *основній частині* викладаються розгорнуто всі необхідні розділи бізнес плану в розгорнутому вигляді: загальні відомості, маркетинговий план, комерційний план, план щодо персоналу та організації управління підприємством, фінансовий план, тощо.

Матеріали *основної частини* контрольної роботи (10-12 сторінок) повинні включати як теоретичні, так і аналітичні елементи.

Основна частина складається з взаємопов’язаних розділів, які розкривають основний зміст роботи. Текст повинен бути добре осмислений, стилістично підібраний та науково грамотне сформульований.

При оцінці контрольної роботи враховується ступінь проведеного дослідження ринку та відображення головного змісту, глибина опрацювання відповідних джерел інформації, вміння застосовувати теоретичний матеріал для вирішення практичних задач, логічність викладу, здатність робити висновки з проведеного дослідження, відповідність технічного оформлення зазначеним нормам, якість підсумкової співбесіди або доповіді. Оцінка дається кожному з вказаних елементів виконаної роботи.

Загальна оцінка складається з оцінки за саму роботу, оцінки за знання студентом матеріалу контрольної роботи при її захисті.

Критеріями оцінки роботи є:

a) за формою:

- 1) збалансованість роботи за структурою і змістом;
- 2) правильність застосування отриманих результатів дослідження, оформлення посилань;

3) якість оформлення роботи в цілому відповідно до вимог, що пред'являються;

б) за змістом:

1) повнота складеного бізнес-плану, самостійність написання роботи;

2) логічність викладу матеріалу;

3) наявність рішення конкретних завдань;

4) наявність актуального графічного матеріалу;

5) уміння аналізувати теоретичний і практичний матеріал, робити узагальнення і висновки;

б) новизна і різноманітність фактичного матеріалу;

в) за рівнем захисту:

1) лаконічність та уміла презентація роботи;

2) чіткість і повнота відповідей на поставлені питання.

Список використаних джерел - елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується наприкінці роботи, після основної частини.

Текст роботи друкується за допомогою комп'ютера на стандартних білих аркушах паперу (формат А4). Друкування тексту одностороннє (на одній стороні аркушу) з використанням шрифтів текстового редактора Word (Times New Roman), колір – чорний, розмір – 14 пт, міжрядковий інтервал – полуторний, вирівнювання основного тексту – по ширині. Щільність тексту повинна бути однаковою. Текст дослідження необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: з лівого боку - 30 мм, з правого - 15 мм, зверху - 20 мм, знизу - 20 мм, абзац – 1 мм. Не допускається будь-які підкреслювання, виділення по тексту, окрім вказаних у представлених рекомендаціях.

Нумерація сторінок наскрізна. Першою сторінкою є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші, на змісті, на додатках та на сторінці зі списком використаної літератури номер сторінки не ставлять, але всі вони включаються до загальної нумерації. На наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки арабськими цифрами без крапки в кінці.

Назви розділів друкуються великими літерами (шрифт - жирний), Вирівнювання – по центру. Крапка після назв розділів, підрозділів, таблиць, діаграм, графіків не ставиться. Між назвою розділу і підрозділу витримують інтервал в один рядок.

Форма проведення підсумкового оцінювання виконаного дослідження – публічна доповідь (5-10 хвилини) з подальшим відкритим обговоренням або індивідуальна співбесіда на тему контрольної роботи.

Контрольна робота представляється у встановлені терміни.

При оцінці контрольної роботи враховується ступінь розкриття та відображення головного змісту, глибина опрацювання відповідних тематичних джерел інформації, вміння застосовувати теоретичний матеріал для вирішення практичних проблем, логічність викладу, здатність робити висновки з проведеного дослідження, відповідність технічного оформлення

зазначеним нормам, якість підсумкової співбесіди або доповіді. Оцінка дається кожному з вказаних елементів виконаної роботи.

7. Методи контролю

Під час навчання одним із важливих моментів є оцінювання критеріїв знань студентів, які є невід'ємною складовою частиною любого навчального процесу.

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних, семінарських і практичних занять;
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проектних завдань;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу;
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати розрахункові, ситуаційні та евристичні задачі;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати їх.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на основі проведення контрольних робіт за відповідним розділом. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення певного блоку тем.

Семестровий підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового іспиту в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною програмою дисципліни.

Застосовуються такі методи контролю підготовки студентів:

- усні відповіді на практичних заняттях;
- письмового експрес-контролю;
- колоквиум;
- тестові завдання;
- розрахункові задачі;
- виконання творчих завдань;
- розв'язування ситуаційних задач;
- виконанням індивідуальної семестрової роботи (реферати, аналітичні обзори).

Оцінка успішності студента є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих тем розділів.

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання						Екзамен	Сума
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3	Розділ 4	Контрольна робота	Разом		
10	10	10	10	20	60	40	100

При вивченні кожного розділу проводиться поточний контроль у формі усного опитування та виступів студентів. На практичному занятті студент може отримати від 1 до 10 балів. Максимально студент може отримати 40 балів. Контрольна робота-20 балів.

Максимальна кількість балів за екзамен складає 40. Відповідно, максимальна кількість набраних балів по вивченню дисципліни складає 100 балів.

Оцінки за екзамен виставляються згідно з табл.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70 – 89	добре	
50 – 69	задовільно	
1 – 49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. Конституція України
2. Господарський кодекс України
3. Податковий кодекс України
4. Закон України «Про підприємництво»
5. Закон України «Про підприємства в Україні»
6. Закон України «Про акціонерні товариства»
7. Закон України «Про господарські товариства»
8. Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю»
9. Економіка і фінанси підприємства: Підручник / Н.М. Суліма, Л.М. Степасюк, О.В. Величко. – К.: «ЦП «КОМПРИНТ»», 2015. – 466 с.
10. Гетьман О. О., Шаповал В. М. Економіка підприємства: Навч. посіб. — 2-ге видання. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 488 с.
11. Бизнес-план на 100%: Стратегия и тактика эффективного бизнеса/Ронда Абрамс; пер. с англ. – 4-е издание – М.: Альбина Паблшер, 2018. – 486 с.
12. Руководство Ernst&Young по составлению бизнес-планов / Брайен Форд, Джейн Бронстайн, Патрик Прюзтг; Пер. с англ. – 5-е изд. – М.: Альпина Паблшер, 2018. – 258 с.
13. Мальська М. П., Бордун О. Ю . Організація та планування діяльності туристичних підприємств: теорія та практика. Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 248 с.
14. Економіка туризму: теорія та практика : підручник / М. П. Мальська, М. Й. Рутинський, С. В. Білоус, Н. Л. Мандюк. – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 554 с.

Допоміжна література

15. Думай медленно... решай быстро / Даниэль Канеман: АСТ; М; 2014. – 648 с.
16. Принципы. Жизнь и работа. / Рэй Далио; пер. с англ. [Юлии Константиновой] – М.: Манн, Иванов, Фербер, 2018, - 608 с.
17. Nudge. Архитектура выбора. Как улучшить наши решения о здоровье, благосостоянии и счастье / Ричард Таллер, Каас Санстейн ; пер. с англ. Е. Петровой; [науч. ред. С. Щербаков], - М.: Манн, Иванов, Фербер, 2017, - 240 с,
18. Економіка підприємства: навчальний посібник / Л.О. Болтянська, Л.О. Андреева, О.І. Лисак. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 668 с.
19. Гринчуцький В. І., Карапетян Е. Т., Погріщук Б. В. Економіка підприємства: Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 304 с

20. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон. [текст] Навч. 3-78 посібник. – 6-те вид., перероб, та доп. / За ред. Ю. Г. Козака. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 290 с.
21. Сила привычки. Почему мы живем и работаем именно так, а не иначе / Черльз Дахигг / пер. с английского А Яковенко/ - М.: Карьера Пресс, 2016 – 416 с.
22. На пределе. Неделя без жалости к себе. / Эрик Бертран Ларссен: пер. с английского Ю. Пиминовой – М.: Манн, Иванов, Фербер. 2016 – 208 с.
23. Кіптенко В.К. Менеджмент туризму : підручник / В.К. Кіптенко. — К. : Знання, 2010. — 502 с.
24. Економіка України: навч. посіб. / А.П. Голюков, Н.А. Казакова, О.А. Шуба. – К.: Знання, 2009. – 286 с.
25. Державне регулювання економіки: Підручник. - К.: Знання, 2008. - 398 с. - (Вища освіта ХХІ століття).
26. Козловський Є. В. Правове регулювання туристичної діяльності: навч. посіб. / Є. В. Козловський. – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 272 с.
27. Георгій Б. М. Олексій О. Г. Маркетинг турпродукту. Підручник.— К.: Кондор, 2009. — 394 с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

28. <http://businessviews.com.ua> - бізнес портал
29. <http://economyukraine.com.ua> – Всеукраїнський щомісячний науковий журнал "Економіка України".
30. www.bank.gov.ua - офіційний сайт Національного банку України.
31. www.business.ua – сайт газети «Бизнес».
32. <http://sfs.gov.ua> - державна фіскальна служба.
33. www.me.gov.ua – офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.
34. www.minfin.gov.ua - офіційний сайт Міністерства фінансів України.
35. www.rada.gov.ua – офіційний сайт ВР України.
36. www.ukrstat.gov.ua – офіційний сайт Державного комітету статистики України.
37. www.worldbank.org – офіційний сайт Світового банку.
38. www.wto.in.ua – Україна й Світова організація торгівлі.
39. www.wto.org – офіційний сайт Світової організації торгівлі.
40. <http://www2.unwto.org> - сайт Всесвітньої туристської організації.
41. <https://ru.coursera.org> - освітній портал
(<https://ru.coursera.org/course/etem> - відео лекції: економіка перехідних та ринків що розвиваються (<https://ru.coursera.org/learn/ekonomika-dlya-neekonomistov>))
42. <http://prometheus.org.ua> - освітній портал. Відео лекції:

http://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/ACC101/2016_T1/about - основи оподаткування в Україні;

http://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/LAW102/2016_T1/about - юридичні аспекти створення та ведення бізнесу в Україні.